

Wederverkopersvergoeding, Winstuitkering en ondersteuning door koepels.

20 januari 2022, Almar Wimer Siebenga, verenigingsbureau Ús Koöperaasje

In de ALV van 7 december ontstond een discussie en verwarring over de vergoeding die Energie VanOns aan de drie koepels heeft uitgekeerd voor verkoopondersteuning. Vandaar dat we de uitleg daarvan uit het verslag hebben gelicht en in deze notitie verder uiteenzetten.

Coöperatief

Energie VanOns is een coöperatief energiebedrijf, opgericht door en eigendom van de in drie koepels verenigde energiecoöperaties in Drenthe, Friesland en Groningen. Kerntaak is het leveren van lokaal door zonneparken, zonnedaken en windmolens opgewekte duurzame energie aan voornamelijk de leden van de aangesloten energiekoepels (klanten) en het zorgen voor een goede verkoopprijs voor de door deze coöperaties opgewekte elektriciteit. Het is een uitvoeringsorganisatie van de drie koepels.

Vanuit de rol van lid/ mede-eigenaar behartigt Ús Koöperaasje met haar collega koepels de belangen van de lokale energiecoöperaties in de drie noordelijke provincies. De tijd en aandacht om die taak uit te voeren is in de afgelopen jaren toegenomen. De koepels zitten bijvoorbeeld breed in de belangenvertegenwoordiging, niet alleen naar het energieleveringsbedrijf, maar juist ook naar de regionale en lokale overheden (RES), de andere maatschappelijke partijen en o.a. de lobby voor een betere ondersteuning en financiering voor de lokale coöperaties. Versterking van de positie van de lokale energiecoöperatie staat daarbij voorop.

Dit is ook van belang voor het functioneren van Energie VanOns. Echter is een belemmerende factor voor de bedrijfsvoering het ontbreken van een scherp afgebakend en duidelijk aangegeven beslissingskader voor EnergieVanOns. Dat maakt o.a. duidelijk wat de strategische koers is van een onderneming, wanneer beslissingen over uitgaven en investeringen moeten worden voorgelegd aan het bestuur en ALV en wat de grenzen zijn van de activiteiten van uitvoeringsorganisatie, koepels en lokale energiecoöperaties. Daar wordt momenteel door een gezamenlijke projectgroep aan gewerkt. De uitkomst daarvan wordt aan de leden van de drie energiekoepels voorgelegd.

De wederverkopersvergoeding

Het bestuur van Energie VanOns heeft vorig jaar aangegeven dat het onverkort vasthouden aan een vast bedrag voor de wederverkopersvergoeding haar wendbaarheid in slechtere marktomstandigheden gaat opbreken. De wederverkopersvergoeding is een kostencomponent van haar begroting die met de huidige afspraken onafhankelijk van het resultaat (positief of negatief) moet worden uitgekeerd aan de leden (onze lokale coöperaties) van de provinciale koepels. Of een coöperatie nu gelijk in omvang is gebleven of er erg veel leden bij heeft geworven, de wederverkopersvergoeding per klant blijft gelijk. Dat vertaalt zich ook in de kosten van Energie VanOns. Als ze een slecht jaar heeft, met verliezen, moet toch de volledige wederverkopersvergoeding worden uitgekeerd. Dat zou de continuïteit, de levensvatbaarheid van het bedrijf kunnen bedreigen. Een ander nadeel van een vaste wederverkopersvergoeding is dat het niet echt stimulerend werkt om meer klanten te werven, waar de vergoeding toch uiteindelijk voor is bedoeld. Als je een gelijk aantal leden houdt, verder geen activiteiten onderneemt om meer klanten te werven, blijft de uitkering gelijk.

Het bestuur van EnergieVanOns heeft daarom vorig jaar aan haar ALV (de drie provinciale koepels) voorgesteld om de wederverkopersvergoeding voor de lokale coöperaties te splitsen in twee delen: een vast deel (bij aansluitingen gas en elektra) van rond €40,- per jaar en een variabel deel van € 35,-. Daarbij is aangegeven dat de variabele vergoeding ook groter kan worden in een jaar waarin het resultaat beter uitpakt dan verwacht. Hoe e.e.a. vorm moet worden gegeven (ook wel aangeduid als "uitvoeringsregeling") en of dat past binnen de kaders van de belastingwetgeving is nog niet duidelijk. Us Koöperaasje heeft in de

betreffende ALV ervoor gepleit om de huidige omvang van de wederverkopersvergoeding taakstellend te houden. Dat betekent dat het volledige bedrag van de wederverkopersvergoeding (€ 75,- incl. btw) op de begroting van Energie VanOns moet blijven staan als een te behalen (minimum-) doelstelling. Daarmee willen we voorkomen dat de variabele vergoeding niet wordt uitgekeerd, anders dan als het resultaat van Energie VanOns tegenvalt en het geld nodig is om de solvabiliteit en liquiditeit van het bedrijf op orde te houden. Dat is overigens ook conform artikel 10 in de statuten van Energie VanOns.

Winstuitkering

Statutair is in artikel 10 bepaald dat de ALV van Energie Van Ons jaarlijks de hoogte vaststelt van de door ieder lid te betalen bijdrage in het vastgestelde exploitatieverlies, dan wel uitsluitend in het geval dat de coöperatie het boekjaar met winst afsluit en de beschikbare middelen van de reserves naar het oordeel van het bestuur voldoende zijn, besluit tot het doen van een uitkering aan of namens de leden (zijnde de koepels).

Jappie Rijpma geeft in de ALV aan wat hij ook in de regiovergaderingen heeft gezegd, dat in dat geval de koepels hun eigen ALV een voorstel zullen doen rondom de besteding van die gelden waarover de leden van de koepels dan kunnen stemmen. Die besteding kan zijn een uitkering aan ieder lid, een bijdrage aan de kosten van de koepel of een bijdrage voor andere activiteiten of een combinatie daarvan. Tot dusver hebben we echter nog geen situatie meegemaakt waarin het voordelig saldo zodanig groot was dat tot een winstuitkering kon worden overgegaan. Wel is in 2019 besloten om alle wederverkopers een 10% bonus uit te keren boven op de al uitgekeerde wederverkopersvergoeding.

Governance

Belangrijk punt hierbij is een goed en vroegtijdig zicht op de resultaten van Energie VanOns en mogelijke ontwikkelingen die daar een rol in spelen. Hoe zekerder het bestuur en ALV zijn van de verwachte resultaten over een boekjaar, des te beter kun je met je leden vooruitlopen op een mogelijke besteding daarvan. Dan kunnen de bestuurders van de koepels daarover discussie voeren met hun leden en met elkaar voorstellen maken over de benutting van de resultaten. De huidige ontwikkelingsfase van de EnergieVanOns vereist daarom dat er op het punt van governance, besturing, verantwoording, risicobeheersing, rapportage en transparantie nog wat stappen worden gemaakt. In het afgelopen jaar zijn daarin wat kleine ontwikkelingen geweest, maar nog niet voldoende. Gelijktijdig blijft het zaak om de overhead van het uitvoeringsbedrijf zo klein mogelijk te houden. Vandaar dat de ALV van Energie VanOns een projectgroep Governance heeft ingesteld die daaraan werkt. Ús Koöperaasje is daarin actief betrokken.

Activiteiten van Energie VanOns en de Noordelijke koepels.

Ondertussen is er een project gaande waarbij Energie VanOns de kosten voor haar rekening neemt van een multisite-toepassing om daarmee de websites van Energie VanOns en de koepels te vernieuwen en op elkaar af te stemmen (het wiel hoeft maar een keer te worden uitgevonden). Daarnaast hebben de koepels ieder een bedrag ontvangen voor de bekostiging van de ondersteuning van de leden. Uitgangspunt daarbij is dat als lokale coöperaties beter kunnen worden ondersteund, die weer beter in staat zijn om klanten aan te trekken van Energie VanOns. Bij beide beslissingen is het oogmerk van het bestuur van Energie VanOns geweest dat versterking van de coöperatieve beweging (in belang van *alle* betrokkenen) daardoor bevorderd zou worden. Dat beperkt zich niet tot een maximale winstuitkering aan de leden. Sterker het woord winstbestemming komt niet voor in de statuten Van energie VanOns. Het is ook zeker geen sponsoring. Dat suggereert vrijblijvendheid. Het gaat om (beperkte financiële) ondersteuning van de bevordering van activiteiten voor het geheel van de coöperatieve beweging.

Overleg met de leden in 2022

De koepels verwachten binnenkort met hun leden in overleg te kunnen gaan over de besteding van het verwachte resultaat over 2021 van EnergieVanOns. De uitkomst daarvan

wordt dan ingebracht in het overleg met het bestuur van Energie VanOns. Die kan dan in de ALV (verwacht in mei 2022) een voorstel doen dat is getoetst bij alle betrokkenen.